

Catalunya i el País Basc

L'any 1986, mentre Catalunya era agraciada amb la designació de Barcelona com a seu dels Jocs Olímpics de 1992, el País Basc començava a patir les dures conseqüències d'una reforma industrial ferotge que l'havia d'enfonsar encara més dramàticament en una crisi econòmica que havia començat l'any 1975 i que encara dura avui. Una crisi econòmica centrada en una crua descapitalització davant la qual Madrid, que feia tot just quatre anys que era en mans dels socialistes, no tan sols s'hi girava d'esquena sinó que utilitzava com a principal efecte del conflicte. ETA en tenia tota la culpa, vaja.

Avui, quan som a prop del cinquè aniversari d'uns Jocs Olímpics que haurien de significar un canvi socioeconòmic importantíssim en la societat catalana en general, el País Basc fa un balanç de la transició –inacabada– política amb unes altres xifres: desenes de milers de desocupats per a un país que supera lleugerament els dos milions d'habitants.

Pot haver-n'hi altres factors importants a l'hora de valorar –i comparar– la situació política i econòmica de Catalunya i d'Euskadi. Però potser en aquestes línies inicials hi ha alguns dels fonamentals, sobretot, si ens proposem d'analitzar el suport que els respectius nacionalismes moderats –basc i català– donen al govern de Madrid. I en aquest sentit, els esdeviments de les últimes setmanes han tornat a fer surar la idea que hi ha diferències importants quant als resultats obtinguts i el preu que s'ha de pagar des de cada costat.

És cert que gairebé una setmana després que el vice-lendakari basc Juan José Ibarretxe i el vice-president espanyol Rodrigo Rato tancaren l'acord sobre el Concert Econòmic i la quota per al País Basc, Jordi Pujol anunciava després d'entrevistar-se tres hores amb José Maria Aznar que el pacte de governabilitat tenia data de caducitat: quan

l'estat espanyol haja passat l'examen de Maastricht i entri en la Moneda Única; i això serà entre gener i maig de 1998.

I malgrat la sensació que se'n desprèn, que els bascos obtenen a canvi de ben poc i que els catalans donen a canvi de res, potser ha arribat definitivament l'hora de deixar d'establir comparances amb el País Basc. I això, argumentar l'inici de la fi de les comparances, és el que ha començat a fer el nacionalisme moderat català. Són arguments, certament, de pes, però no descontextualitzables de dos pactes de governabilitat de diversa intensitat.

En primer lloc, dir que el Concert Econòmic basc és una figura històrica prevista en la Constitució és secundar l'excusa del PP per justificar

l'últim acord en aquest sentit. Per aquest mateix motiu, Catalunya no té també prou arguments per demanar un concert econòmic basat en la situació anterior al 1714, quan gaudia no tan sols d'una hisenda pròpia sinó també d'un exèrcit propi?

En segon lloc, la situació sociopolítica basca té un seguit d'elements derivats del conflicte armat que donen una connotació totalment diferent a qualsevol tracte entre Madrid i Vitòria. Però aquest argument, que es basa en

una realitat constatable, no serveix per a Catalunya; per tant, establir comparances en aquest sentit és allunyar-se molt de la realitat catalana. Així doncs, la cohesió social i la bonança econòmica catalanes no atorguen prou tranquil·litat per dissenyar estratègies de negociació des de la pau tan vàlides com les fetes des del País Basc des d'un context marcat per la violència?

I per últim, Maastricht, situat ja fora de la balança d'un pacte marcat per les eleccions autonòmiques catalanes, requereix tanta dedicació catalana quan Aznar i Felipe González només s'entenen de franc i sense pal·liatius quan parlen d'aquelles coses que els afecten de portes enfora?

Aznar té encara dotze mesos de garantia. ■

“Maastricht, situat ja fora de la balança d'un pacte marcat per les eleccions autonòmiques catalanes, requereix tanta dedicació catalana quan Aznar i Felipe González només s'entenen de franc en allò que els afecta de portes enfora?”